

frá, at skip norðanfjörðs hövdu latið teirra fisk turka fyri egna rokning t. d. í turkíhúsinum í Gøtu, og teir vundu 6 oyru uppá stykkið. Ein fiskimaður, sum hevði t. d. 6000 torskar á snóri, vann soleiðis 360 krónur, Hetta synir okkum, hvussu neyðugt tað er fyri fiskimenn at standa á egnum beinum.

Útróðurin her í bygdini hevur verið sum meðalár. Tá streymurin er harður, gerst so lítið á okkara leiðum, út úr Munkinum men tí fingi bátar í seinastu viku meira enn 100 pund uppá mannin — norðuri á sjónum. Seinra partin í hesi vikuni — ífall veðrið verður — so royna teir um Munkaleiðina, tá vóna teir væl betri úrslit. Stórir bátar úr Vági royndu hesa leið, sjálvt um streymurin var harður, teir fingi upp ímóti 30 centnarum.

Seiður hevur víst seg at vera við landið, men hann er ógviliga spjaddur enn, so lítið hevur borið til við nótt. Vónandi stúar hann seg saman, tá kuldin kemur, so fólk fær nótsæið; tí annað er einki til dogurðamat. Tvøstíð í Lopra var so dyrt í ár, at fátekt fólk fingi einki av tí — uttan luktin. Logtingið hevur ásett prís, og »Dimmalætting« rósar av, at hin minni maðurin hevur verjuna góða. Já, takk skal »Dimmalætting« hava — tvøstíð í Lopra luktaði ógviliga væl. Hvussu tað smakkandi, tað eru bert fá, ið vita.

I summar er útskipting framfarir í trimum bygdam í Suðuroy: í Kvalbø, á Nesi og her í Porkeri. Í Kvalbø hava útskiptingarmenn arbeitt tvey ár fyrr og verða nú lidnir áðrenn á júlum, á Nesi verða teir lidnir um helta mundið næsta ár; men her í Porkeri varar tað tvey ár enn, áðrenn liðugt er. Næsta vár verður byrjað á Skála á Eysturoy — hildu teir menn, ið her vóru; men teir vita einki vist, teir fara har, teir verða sendir.

Sum kunnugt, varð harra Húsagarð noyddur at niðurleggja starv sítt sum útskiptingarmaður vegna tess, at hann nýtti móður-málið sum útskiptingarmál. Slíkt er óhoyrt í verðaldarsøguni og kann einans finna stað í tí landinum, har teir føroysku sambandsmenninir ráða. Andrass, sum altíð skavar út yvir sambands óhumskaða, helt fyrri, at Liggjas Húsagarð dugði nokk ikki at skifta út. Nú í summar spurdi eg útskiptingarmennin, um teir, tá teir vóru í Vestmanna, hövdu arbeitt nakað um aftur av tí, ið Liggjas hevði gjørt. »Nej«, svараðu teir, »vi fortsatte, hvor Hr. Húsagarð holdt op«. Harmiligt er, at góðir Føroyingar skulu verða settir til stóis frá slíkum væl lønaðum størvum — og so verða útskipillir aftrat!

J. H. D.

Ymist.

Den danske Nationalbank har nedsat Diskontoen fra 3 til 2½ %. — Rente af Laan er 3 og 3½ %.

Rita Stangsæbe kan bruges til alt — bør bruges af alle —.

A/S BALSLEV & GOOS

THORSHAVN

Altid stort Lager af:
Trælast i alle gangbare Dimensioner
samt alle Slags Bygningsmaterialer.

Særlig fremhæves:

Fint savet Fyrretømmer,
Baaettræ, saavel Fyr som Eg,
Rund Fyr til Master, Bomme o. l.,
Krydsfiner i alle Tykkelser og Kvaliteter.

Telefoner: Nr. 20 & 237.
Trælastforretningen: Nr. 194.

Vor Krone Margarine overgaar
al anden Margarine i Kvalitet
og Velsmag.

A/S Thorshavns Mælkeforsyning
& Margarinefabrik.

A Føroya lögtingi 1933.

Útreiðslur til kommunuleknar.

Andreas Samuelsen: Frá Porkeris og øðrum kommunum er umsókn komin til tingið um at bera tær útreiðslur, ið kommunurnar hava av læknunum. Tað verður drigið sterkt fram í umsóknini sum eitt órættvísi, at kommunurnar sleppa frá at galda til læknar, har ið kreds-lækni er, meðan aðrar kommunur mega galda til læknar, tí teir eru ásettir sum kommunuleknar. Hetta er rætt, men lögtingið betalar eisini sín part til kommunuleknarnar. Eg má minna um, at meðan tað væl er ein munur fmillum kommunuleknar og kredsleknar, er tað ein partur av fólk, ið ongan lækna hevur, men má betala (gjøgnum lögtingið) til binar læknar. Tað er órættvísi, at teir, ið ongan lækna hava, skulu betala til hini, ið hava lækna. Tað er órættvísi at argumentera við muninum ímillum teir, ið hava kredsleknar og teir, ið hava kommunuleknar, so leingi sum ein slíkur ójavnir er, at summi eru læknaleys. Tá ið talað verður um at javna, verður tað eisini ójavnt, tá ið teir koma at stýra, ið vilja javna. Pápi skal javna, men tað verður ikki javnt. Tað er náttúrligt at javna, men ráðini eru ikki til tess. Vit kunna troysta okkum við, at viðkomandi kommunur hava upptikið sær útreiðslurnar. Talað hevur verið um at fáa allar kredsleknar til kommunuleknar. Tað verður ikki torført at fáa tað í lag. Men vit settu okkum ímóti tí og hildu uppá amtsleknar og kredsleknar. Teir skuldu vera ryggurin í tí heila, og teir skuldu staturin halda.

P. M. Dam: At tað er eitt órættvísi í, at summar kommunur skulu galda nógv til læknar, meðan aðrar fáa frían lækna, er eyðsæð. Tað er rimiligt at rætta helta órættvísi. Men tað er ikki bert tí, at tað er ein mismunur til staðar kommun-

anna millum, henda umsókn er komin fram. Tað er órættvísi av Samuelsen móti umsóknar-munnum einans at leggja helta til grund fyri umsóknini.

Vit vita allir, at kommunurnar standa illa í tí, eru hart spenlar fyri og kunna ikki ella illa greiða skyldu sína. Tað er tí rimiligt, at tær leita til tingið at sleppa av við útreiðslurnar til kommunuleknarnar við at fáa teir lantar einans av statil lögtingi. Hetta kemst mærl at vera høvuðskjarnan í umsóknini, og haldi eg, at tingið má royna at letta kommununum fyri hesa byrði. Tað kann sjálvandi ikki vera talan um at fáa kredsleknarnar, fylkisleknarnar, til kommunuleknar ella lantar sum hesar.

Tað er sjálvandi harmiligt, at summi pláss, summar oyggir, ið liggja illa fyri, avleiðis, ongan lækna skulu hava. Tað er landsins skylda at royna at bota her so langt, ið evnini rökka og umstøðurnar eru til. Men hesin ójavnir, hesin órættur berattigar ikki ein annan órætt og at siga nei til at letta teim kommununum, ið eru illa á holdum kommar og suffa undir all ov stórum útreiðslum. Tvørturímóti! Ein mismunur og órættur talar ikki bert fyri sjálvur at verða javnaður og rættaður, men eisini fyri til yvirhovur at royna at javna og rætta allar mismunir og órættir har, ið tað kann gerast. Og mær kemst fyrri, at tað er innanfyri tingsins makt at ganga umsóknarmonnum á mótið og letta og hjálpa teimum við at yvirtaka útreiðslurnar, kommunurnar bera til kommunuleknarnar.

A. Samuelsen: Vissum ein vil rætta, kann ein gera tað við at fáa allar læknar til kommunuleknar. Eg havi ikki bert talað um, at tingið ikki orkar. Kommunurnar hava tíkið útreiðslurnar uppá seg. Mær dámar ikki, at menn biðja og lova at galda útreiðslur, men so vilja smoyggja sær burtur frá teim. Eg veit ikki, hvussu nógv tær forskelligu sóknir lata, men tingið letur nógv. Menn skója um vegir, men vilja so sleppa frá viðlíkahaldi o. s. fr. Slíkt dámar mær ikki. Eg haldi, tað er eingin grund at gráta so nógv. Tað er ein annar partur, ið hevur ringa atgongd til læknar. Nú skal hann til at betala meir. Tað kann ikki bera til.

P. M. Dam: Væl er tað satti, at viðkomandi kommunur hava tíkið útreiðslurnar uppá seg, men hví siga, at tær nú vilja skulka sær frá teim. Tíðirnar eru broyttar í stórum síðan tá. Tað, ið ein tá væl kundi greiða, tí útreiðslurnar í aðrar mátar ikki vóru so stórar, kunnu tær í mongum føri ikki nú, tíkið útreiðslurnar eru vaksnar í stórum og inntøknurnar til at galda skatt eru minkaðar í til-svarandi muni. Eg hugsi ikki, her er talan um hjá kommununum at smoyggja sær frá nokrum, tær orka at bera. Tað mátti ikki verið ringt at skilt, at tað fyrst og fremst er tað ókonomiska, ið trykkir. Samuelsen nýtist ikki at hólta við at javna so, at kredsleknakommunurnar eisini koma undir somu byrðina sum umsóknar-kommunurnar. Tað vilja hesar ikki, og henda mátan at javna uppá vil eingin.

Edw. Mitens: So sum sakin liggur, er einki at gera. Annað er, at læknaskipin er ov dyrt. Kommunuleknar hövdu fyrr 1200 kr. í fasta løn, nú hava teir 4000 kr. Umframt hesa fasti løn tjena teir, sum kunnugt, nógv annað. Markið liggur frá 12000 kr. til 40000 kr. Tað er ótíttalandi, at fastir embætismenn skulu hava loyvi at tjena við ekstra takstum. Læknarnir skuldi einans verið fastlontir.

A. Samuelsen: Eg vil ikki koma inn uppá tað, ið Mitens talaði um. Ein kundi eisini talað um fastlontar sakforarar. Socialistarnir hava jú haft helta mál á tingi. Eg vil siga til Dam, at kommunurnar ikki mótiðverða teirra umsókn við »trongsdømmen-ti«, men einans við tí órættvísi í, at kommunurnar skulu betala til kommunuleknarnar og ikki til kredsleknarnar. Vissum vit skulu líkna enn og meir til amtsrepartitionsfondin, vil tað valla koma inn. Tað er »vanskeligt« sum tað er nú. Tá ið líknað verður, er sjáldan talan um at vera ríkur.

Edw. Mitens: Tað er munur á sakforarum og læknunum. Sakforaravirki er eitt frítt virki, meðan læknin er í tenastu tess almenna. Læknarnir hava ein undarligan »stilling«, teir eru hálvir embætismenn og hálvir fríttvirkandi menn. Eg kundi annars væl hugsað mærl at ging-ið við til, at sakforaraembælini verða fast lønt.

P. M. Dam: Vit javnaðarmenn vilja júst, at læknarnir skulu fastlonast. Tað er tí gleðiligt, at Mitens er samdir við okkum í hesum, eins og at hann einki hevur ímóti, at sakforararnir verða fastlontir. Eg vóni tí, at hann vil halda við okkum, tá ið vit bera hesi mál inná ting av nýggjum.

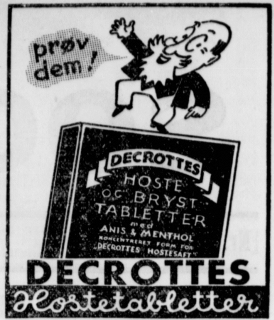
Henda sak, sum so mangar, mangar aðrar, sýnir standin so ljótan, sum hann er. Vit kunna ikki, hava ikki ráð, sigur sambandið. Men tað er sambandsins skylda at fáa inntøkur, so fólk ið einaðs hoyrir neisvarðið uppá allar umsóknir. Hvi vil sambandið ikki ganga tær av javnaðarmunnum ávístu inntøkuleið? Hvi vil tað ikki taka óll teir hundrad túsundini, hesar leiðir vilja geva? Hvi?

Samuelsen og Dam skifti enn drúgva løtu orðum.

Uppskotið um at avvísa kommununum varð viðtikið við 14 afturhaldsstemmum.

Vi fremstiller nu færsek Smelteost
den er fed velsmagende og billig.

A/S Thorshavns Mælkeforsyning
& Margarinefabrik.

Jacob Lützen, Thorshavn.
Telf.: 14 & 115.

Undarligt.

Í »Tingakrossur« hevur harra R. Long skrivað eina grein um katolikarnar sum ein mein-boga fyri føroyskt mál og føroyska siðmenning (kultur) í Føroyum.

Her skal ikki skrivast um teir og teirra arbeiði, sum er í síni byrjan, her á landi. Tað kunnu teir sjálvir gera, um teir hava hug, og eisini fáa aðrar síðu enn teirra kundu vit hugsað okkum varð tíkið til mótmælis. — Men at ein lærari við real-skúlan í Havn, har lærarnir ikki hava loyri til at tala føroyskt mál við bornini — tað gav prosti Dahl at bita á sinni — skal skriva hetta, fata vit ikki væl. Har gekk tað í sinari tíð so vítt, at lærarin í føroyskum máli nýtti danskt mál í føroysk-tíminum. Føroya millum- og realskúli er ein heilt og fullt danskur skúli, sum ikki loyvir føroyskum máli innivist uttan í »faginum« føroyskt. Nýta lærarnir tað útyvir hetta, eru teir á óløgligum vegi.

Tá harri R. Long sigur, at háskúlin er einasti heilt føroyski skúli her, er tað ikki reiðiliga beint, í Havnar almenni skúli er ein føroyskur skúli — iva-leyst so langt sum lógin sigur honum loyvi at vera.

Hvussu vorðið er við privat-skúlnum í Havn vita vit ikki nú, teir hava í hvussu er ikki fyrr verið so sera føroyskir. Minni føroyskur enn realskúlin fær ein moguligur katolikka-skúli ikki verið, tað kunnu vit oll væl koma ásamt um.

Sum sagt, vilja aðrir svara, so teir um tað, vit eru ikki teirra talsmaður; tað var bara hetta undarliga viðvíkjandi føroyskt mál, vit vildu miða á.

„Okkara“ Toiletsæber er
droje, billig, og har den Parfume,
som De synes om.

Jólatræsfiður.

Frá tí fysta vit minnst um jólatræ, var altíð eitt ræðuligt roks við at fáa træið at standa. Eitt lítið træ kundi standa í eini byttu við sandi — men sandur var ikki altíð at fáa. Eitt stórt træ mátti setast fast í gólvíð ella stórar fóttur gerast til tað — nei ikki gekkst altíð so væl!

Nú er eingin vandi longur, nú fert tú bara inn til André Andresen og keypir tær ein fót til træið. — Hann ger vakrar jóla-træsfiður í ymsum støddum, málaðar og forgullaðar.

RITA SÆBESPAANER
til al finere Vask.